

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CTE.0.00.00.29.010.06.01/727-15
Konu : Kurumlarda ders ve ek ders ücretleri

06/09/2012

GENELGE
No : 139/1

Bakanlar Kurulu'nun 21/5/2007 tarihli "Adalet Bakanlığı Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar"ının 23/6/2007 tarihli ve 26561 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesi nedeniyle, bu Karar'ın Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne tahsis edilen kadrolarda görev yapan yönetici, öğretmen, eğitim uzmanı ve diğer görevlilerin aylık ve ek ders ücreti karşılığında okutacakları ve okutmuş sayılacakları haftalık ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ile uygulanmasına ilişkin usul ve esasları göstermek, mevzuatın uygulanmasını kolaylaştırmak ve uygulamada ortaya çıkan sorunları gidermek amacıyla bu Genelge hazırlanmıştır.

A-Kurumlarda Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar'ın Kapsamı

(1) Ders ve ek ders ücretinden;

a. Kurumda görev yapan eğitim uzmanı ve öğretmen,

b. Fiilen derse girmeleri kaydıyla, kurumda açılan kurslarda eğitici veya öğretici olarak görevlendirilen kurum personeli,

c. Fiilen derse girmeleri kaydıyla, açılacak kurslarda kamu kurum ve kuruluşlarından görevlendirilen meslek elemanı ve öğretmen ile hükümlü ve tutukluların eğitim, öğretim ve iyileştirilmesinde yararlı olabilecek eğitici ve öğretici,

ç. Fiilen derse girmeleri kaydıyla, Genel Müdürlük Merkez Teşkilâtında görev yapan meslek elemanı,

Yararlanacaktır.

(2) Adalet Bakanlığı Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar'ın;

a. "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde geçen "aylık karşılığı okutmak zorunda oldukları ders saatlerini" ibaresindeki "okutmak zorunda oldukları" ifadesi, öğretmen ve eğitim uzmanlarının kurumda ve kurum adına eğitim ve iyileştirme çalışmaları dahilinde yaptıkları tüm hizmetleri kapsamaktadır. Buna göre; fiilen girilen dersler, planlama, hazırlık, rehberlik, mesai saatleri içinde yapılan sınavlar, örgün ve yaygın eğitim kapsamındaki çalışmalar ve yürütülen projeler ders görevi niteliğindedir. Aynı fıkranın (f) bendindeki "ek ders görevi" de aynı kapsamda değerlendirilir ve yukarıda sayılan görevler için ek ders ücreti ödenir.

b. "Hizmet içi eğitim faaliyetleri" başlıklı 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde, Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı bünyesinde açılan hizmet içi eğitim faaliyetlerinde yükseköğrenimli Bakanlık personeline; günde (5), haftada (25) ve yılda (300) saati geçmeyecek şekilde ek ders görevi verilebileceği belirtilmektedir. Bu kapsamda;

aa. Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı bünyesinde açılan hizmet içi eğitim, kurs, seminer, toplantı, görevde yükselme eğitimi, aday memur yetiştirme eğitimi, (temel eğitim ve hazırlayıcı eğitim) programlarında yer alan konularda bilgi, beceri ve öğretme yeteneğine sahip olanlara, fiilen derse girmeleri kaydıyla ek ders görevi verilir.

bb. Staj eğitiminde; eğitim süresince fiilen yerine getirilen ders görevi bulunmaması nedeniyle hiçbir şekilde uygulamalı eğitim yöneticisi ve uygulamalı eğitim gözetmenine ek ders ücreti ödenmez.

cc. Bir yıl içerisinde ayrı hizmet içi eğitim faaliyetleri için görevlendirilse bile bir yükseköğrenimli Bakanlık personeline hiçbir şekilde günde 5, haftada 25 ve yılda 300 saatten fazla ek ders ücreti ödemesi yapılmaz.

c. "Eğitim uzmanı ve öğretmenlerin ders ve ek ders görevi saatleri" başlıklı 6 ncı maddesinde, Bakanlığa bağlı eğitim uzmanı ve öğretmenlerin; eğitim, öğretim, iyileştirme ile denetim ve gözetim faaliyetlerini yürütmek üzere aylık karşılığı olarak haftada (18) saat ders okutmak zorunda oldukları, bunun dışında kendilerine kurumda yaptıkları akşam ve hafta sonu çalışmaları da dahil (22) saati zorunlu olmak üzere, haftada (24) saate kadar ek ders görevi verilebileceği belirtilmiştir. Bu kapsamda;

aa. Ceza infaz kurumları ile denetimli serbestlik müdürlüklerinde görev yapan öğretmen ve eğitim uzmanlarına kurumda yaptıkları akşam ve hafta sonu çalışmaları dahil (22) saati zorunlu olmak üzere, haftada (24) saate kadar ek ders görevi verilebilir.

bb. Zorunlu olarak ödenmesi gereken haftalık (22) saat ek ders ücretinin dışında haftada (2) saat ek ders ücreti ödenebilmesi için; öğretmenlerin, hafta sonları, resmi tatil günleri, kurumun gündüz mesai saatleri dışında veya mesai saatleri içinde başlayıp mesai bitiminde de devam eden faaliyetlerde görev alması ve bu saatlerde yapılan her bir çalışmanın, kurum tarafından ayrı ayrı belgelendirilmesi gereklidir. Bu husus 6 ncı maddenin ikinci fıkrası için de geçerlidir.

cc. Eğitim uzmanı ve öğretmenlere ödenecek ek ders saati sayıları haftanın çalışma günlerine eşit olarak dağıtılır. Eşit dağıtılamaması halinde kalan ek ders saati sayısı eşit olarak Pazartesi ve Cuma günlerine eklenir. Ayrıca eğitim uzmanı ve öğretmenlerin izinli veya raporlu oldukları günlerde sadece o gün ya da günlere tahakkuk eden ek ders saatine karşılık gelen ücret ödenmez. (Örneğin; Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe ve Cuma günlerine 5-4-4-4-5 şeklinde tekabül eden (22) saatlik ek dersten Pazartesi ve Salı izin kullanılması durumunda sadece 5+4= 9 saat ek ders kesilir ve geriye kalan 13 saat ek ders ücreti ödenir.)

çç. Öğretmenler ve eğitim uzmanlarının, kurumda katıldıkları hizmet içi eğitim faaliyetleri veya iyileştirme çalışmaları kapsamında okuttukları dersler; zorunlu olarak okutmaları gereken ders veya ek ders kapsamında olduğundan bu kişilere ayrıca ek ders ücreti ödenemez.

ç. "Ek ders görevi alacak kişiler" başlıklı 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen "İş ve meslek, sınavlara hazırlık, beden eğitimi ve spor kursları gibi

hükümlü ve tutukluların eğitim, öğretim ve iyileştirilmelerinde etkili olabilecek kurslarda Millî Eğitim Bakanlığı mevzuatı uyarınca görevlendirilen kurum personeli" ifadesinden anlaşılması gereken; kurs ve etkinliklerin başlangıç-bitiş tarihlerini, eğiticiye ait bilgiler ile toplam süreleri gösteren kurs onaylarının alınmasını kapsayan iş ve işlemlerin Millî Eğitim Bakanlığı mevzuatına göre yapılmasıdır. Bu kapsamda açılacak kurslarda görevlendirilecek personelin; mutlaka eğitim kurulu kararı ile belirlenmesine, öncelikli olarak nitelikli ve uygun belgelere sahip kurum personeli olmasına dikkat edilir.

d. "Kurum dışından görevlendirilecek kişilerin ek ders görevi saatleri" başlıklı 9 uncu maddesinin;

aa. Birinci fıkrasında; Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarından eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütmek üzere kurumda tam gün çalıştırılmakla görevlendirilen öğretmenlere, 6 ncı maddenin birinci fıkrası hükmüne göre ek ders görevi verilir. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarından öğretmen temin edilemediği takdirde üzerinde resmî görev bulunmayanlardan tam gün çalıştırılmak üzere ceza infaz kurumlarında Genel Müdürlük, denetimli serbestlik müdürlüklerinde ise müdür tarafından görevlendirilen öğretmen adaylarına veya emekli öğretmenlere haftada (40) saate kadar ek ders görevi verilebileceği belirtilmiştir. Bu kapsamda;

aaa. Üzerinde resmî görev bulunmayanlardan ihtiyaç duyulan branş ve dallarda öğretmen adayları veya emekli öğretmenlerin ceza infaz kurumlarında tam gün çalıştırılabilmesi için Genel Müdürlük onayı; denetimli serbestlik müdürlüklerinde denetimli serbestlik müdürünün onayı gerekmektedir. Bu kapsamda; denetimli serbestlik müdürlükleri tarafından, öncelikle hangi sayıda emekli öğretmen veya öğretmen adayı ihtiyacı bulunduğu konusunda Genel Müdürlükten onay alınır ve sonrasında görevlendirme yapılır.

bbb. Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararının 8 inci maddesinde yazılı şartları haiz olanlardan görevlendirilmesi planlanan kişilerin onay talep yazıları ekinde diploma aslı veya onaylı sureti ve nüfus cüzdanı örneği ile ilgili alanda sahip oldukları diğer belge ve sertifikaları bulunmalıdır. Bu şekilde görevlendirilen kişilerin sigorta primleri ile ilgili iş ve işlemler sosyal güvenlik mevzuatı hükümlerine göre kurum müdürlüklerince yürütülür.

bb. İkinci fıkrasının (c) bendinde; "İstekli hükümlü ve tutuklulara Adalet Bakanlığı Din ve Ahlak Bilgisi Müfredat Programına göre uygulanan dersler için görevlendirilen, Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı fakülte veya yüksekokul mezunu müftülük personeli ile din ve ahlak bilgisi dersi öğretmenlerine, fiilen derse girmeleri kaydıyla akşam ve hafta sonu çalışmaları dahil olmak üzere haftada (24) saate kadar, ek ders görevi verilebilir." denilmiştir. Bu kapsamda;

aaa. "Adalet Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı Arasında Tutuklu ve Hükümlülerin Dini ve Ahlakî Gelişimlerini Sağlamaya Yönelik Protokol" uyarınca; tam gün esaslı görevlendirilen cezaevi vaizleri günde (2) saati maaş, (6) saati ek ders karşılığı haftada (4) gün olmak üzere görev yapar.

bbb. Bu kişilerin tam gün esaslı yaptıkları görevler; kurumda yapmış oldukları hazırlık, planlama, konferans, seminer, belirli gün ve haftalarla ilgili programlar, dini içerikli yayınlar konusundaki çalışmalar, gözlem ve sınıflandırma formları ile benzeri form ve çizelgelerin doldurulması, manevi rehberlik faaliyetleri ve ilgili müfredat uyarınca okuttukları din kültürü ve ahlak bilgisi dersleri gibi hizmetleri kapsamaktadır. Ancak cezaevi vaizlerinin

asli görevi, istekli hükümlü ve tutuklulara manevi rehberlik hizmeti sunmak olup, bu nedenle mesailerinin büyük bir kısmını bu konuda kullanırlar. Bu çalışmalar, kurum idaresinin bilgisi dahilinde vaizlerce hazırlanacak çalışma planı uyarınca yürütülerek günlük olarak ders defterlerine işlenir.

ccc. Tam gün esaslı yürütülecek görev; onay yazılarında aksi belirtilmedikçe (2) saati maaş, (6) saati ek ders karşılığı günde (8) saat çalışmayı ifade etmektedir. Bu görev karşılığı, fiilen kurumda görev yaptığı saatlerle sınırlı kalmak kaydıyla ve haftada (24) saati geçmemek üzere ders ve ek ders ücretleri ödenir.

ççç. Cezaevi vaizi unvanı ile herhangi bir kurumda tam gün esaslı olarak görevlendirilen müftülük personeli, iki ayrı ceza infaz kurumundan aynı anda ders ve ek ders ücreti alamaz. Ancak görevlendirme onayında iki ayrı ceza infaz kurumu için ayrı görevlendirme bulunması halinde, ders ve ek ders ücretleri her kurumda fiilen görev yaptığı saat süresince tahakkuk ettirilir. Her halde toplam ders saati haftada 24 saati geçemez.

cc. İkinci fıkrasının (ç) bendinde; "İş ve meslek, sınavlara hazırlık, beden eğitimi ve spor kursu gibi hükümlü ve tutukluların eğitim, öğretim ve iyileştirilmesinde etkili olabilecek kurslarda Millî Eğitim Bakanlığı mevzuatı uyarınca görevlendirilen kurum personeline fiilen derse girmeleri kaydıyla akşam ve hafta sonu çalışmaları dahil olmak üzere haftada (24) saate kadar ek ders görevi verilebilir." denilmiştir. Anılan hükümde bahsi geçen "(24) saat" azami süreyi ifade etmekte olup, bu tür görevlendirmelerin en fazla (10) saatlik kısmı hafta içi gündüz mesai saatleri içerisinde yerine getirilebilir.

e. Kararın, dördüncü bölümünün "ders görevinin yapılmış sayılacağı haller" başlıklı 11 inci maddesinin birinci fıkrasında; "Eğitim uzmanı ve öğretmenlerden hizmet içi eğitim faaliyetleri nedeniyle kurum veya il dışında geçici olarak görevlendirilenler; bu görevleri süresince, aylık karşılığı ders, ders niteliğinde iyileştirme görevi ile görevlendirildikleri tarihte kendilerine verilmiş ek ders görevleri var ise, bu görevlerini yapmış sayılırlar ve buna ilişkin ek ders ücretleri görev yaptıkları birimler tarafından ödenir" hükmü yer almaktadır. Bu hüküm uyarınca, kurum dışında veya il dışında herhangi bir eğitim faaliyeti kapsamında geçici görevlendirilen eğitim uzmanı ve öğretmenler görevlendirilen süre içinde ek ders görevlerini yerine getirmiş sayılacağından, bağlı buldukları kurumlardan ek ders ücreti almaya devam eder.

f. "Sınav ücreti" başlıklı 12 nci maddesinin;

aa. Birinci fıkrasında "Eğitim uzmanı ve öğretmenler; sınav salonlarını düzenlemek, hükümlü ve tutukluların sınavda hazır bulundurulmalarını sağlamakla yükümlüdür. Eğitim uzmanı ve öğretmenlerden mesai saatleri dışında yapılan her bir açık ilköğretim okulu ve açık öğretim lisesi sınav oturumunda fiilen görev alanlara (6) saat ek ders ücreti ödenir. Eğitim uzmanı veya öğretmen bulunmadığı veya sayısı yeterli olmadığı durumlarda, her sınav salonunda bir kişi olmak üzere, eğitim ve iyileştirme faaliyetlerinde görevlendirilen kurum personelinden söz konusu sınavlarda fiilen görev yapanlara anılan sınav ücreti aynı şekilde ödenir" hükmü bulunmaktadır. Bu kapsamda;

aaa. Güvenlik, cinsiyet ve yaş grupları gibi nedenlerle Milli Eğitim Bakanlığı mevzuatı gereğince öğrenci sayısına göre belirlenen sınav salonu sayısından daha çok sınav salonu oluşturulması gerektiğinde, idare ve gözlem kurulu tarafından karar alınır ve Genel Müdürlüğe gönderilir.

bbb. Eğitim uzmanı ya da öğretmen sayısının yetersiz olması durumunda, eğitim ve öğretim servisi ile psiko sosyal serviste görevlendirilen personel öncelikli olmak üzere her sınav salonunda bir personel olacak şekilde görevlendirme yapılabilir. Bu personelin de yetersiz kalması durumunda diğer birimlerden personel görevlendirilebilir. Görevlendirilen personel, sınav salonlarını düzenlemek, hükümlü ve tutukluların sınavda hazır bulundurulmalarını sağlamakla yükümlü olup, sınav süresince fiilen görev yapar ve her oturum için (6) saat ek ders ücreti alır.

ccc. Söz konusu sınavlarda Milli Eğitim Bakanlığı mevzuatı gereğince kendi bünyelerinde oluşturulan sınav yürütme kurul ve komisyonları ile sınav merkezlerince görevlendirilen sınav salon başkanı, gözcü, gözetmen, bina sınav sorumlusu dışında, kurum idarelerince sınavlara ilişkin ayrıca bir kurul, komisyon kurulmayacak ve sınav salon başkanı, gözcü, gözetmen, bina sınav sorumlusu gibi unvanlarda görevlendirme yapılmayacaktır.

bb. İkinci fıkrasında "Bu Karar'ın 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasında sayılan ve sınav yapılması gereken kursların, kurs sonu bitirme sınavlarında fiilen görev yapanlara her bir sınav oturumu için (6) saat ek ders ücreti ödenir. Kurs bitirme sınavının hem teorik hem de uygulamalı olarak yapılması gereken hallerde ise her bir sınav için ayrı olmak üzere fiilen görev yapanlara (6) saat ek ders ücreti ödenir" hükmü bulunmaktadır. Bu kapsamda;

aaa. Bu hüküm Milli Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca değerlendirilir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan modüler sistem uyarınca açılan tüm kurslarda, adı geçen Yönetmelik'te modül programların her bir modül sonunda değerlendirileceği ve kurs bitiminde de tüm programın genel değerlendirmesinin yapılacağı belirtilmektedir. Tüm bu değerlendirmelerin de kursu veren kişi tarafından yazılı, sözlü veya uygulamalı olarak yapılabileceği vurgulanmaktadır. Bu nedenle; bu kurslarda sınav kurs veren kişi tarafından yapılacak ve her bir kurs sonu sınavı için tek sınav ücreti ödenecektir.

bbb. Bu fıkra da geçen sınavlarda fiilen görev yapma tabiri; sınav evrakının ve sınav sorularının hazırlanması, sınava gireceklerin sınav salonunda hazır bulundurulması, sınavın uygulanması ve değerlendirilmesi gibi iş ve işlemleri kapsayan bir süreci ifade etmektedir. Bu iş ve işlemler ceza infaz kurumunda görevli eğitim uzmanı ve öğretmenlerin ilgili mevzuatla belirlenmiş görev tanımları arasında yer almasından dolayı, eğitim uzmanı ve öğretmenlerin, kurs öğretmenleri ile birlikte bu sürece dahil olmaları halinde yapmış oldukları çalışmalar mesai saatleri içerisindeki ders ve ek ders kapsamında olduğundan ayrıca bir ek ders ücretinden yararlanmaları söz konusu olmayacaktır.

ccc. Bu fıkra da belirtilen sınavlar, kurs için milli eğitim müdürlükleri tarafından eğitici olarak görevlendirilen personelce yapılır ve sadece bu personele sınavın mesai saatleri içinde veya dışında olmasına bakılmaksızın sınav ücreti tahakkuk ettirilir.

ççç. Açık ilköğretim okulu ve açık öğretim lisesi sınavları dışında hiçbir merkezi sınav için ödeme yapılmaz.

ddd. Milli eğitim müdürlükleri ve Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan sınavlar için bu kurumlarca ücret ödendiği için, hiçbir personele kurum bütçesinden ikinci bir ödeme yapılamaz, mükerrer ödemenin yapılması halinde talep eden ile tahakkuku yapanlar hakkında adli ve idari işlem yapılır.

g. Ceza İnfaz Kurumlarında Kullanılacak Defter ve Belgeler Hakkındaki Yönerge hükümlerine göre kursu veren kişi tarafından kursun her bir günü için doldurulan ders

yoklama fişleri, bu konuda görevlendirilen ikinci müdür tarafından kontrol edilir ve ek ders ücretlerinin aylık tahakkukları bu ders yoklama fişlerine göre yapılır. Aylık olarak hazırlanan ek ders puantaj cetvelleri Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği ekinde bulunan 14 nolu ek ders puantaj cetveli örneğine uygun olarak düzenlenir. Bu cetvelin "düzenleyen" bölümünü gerçekleştirme görevlisi olarak görevlendirilen ikinci müdür ve "birim amiri" bölümünü harcama yetkilisi olarak kurum müdürü; denetimli serbestlik müdürlüklerinde, "düzenleyen" bölümünü gerçekleştirme görevlisi olarak müdür tarafından görevlendirilen personel, "birim amiri" bölümünü ise harcama yetkilisi olarak müdür imzalar. Bu hususlara uyulmaksızın yapılacak ek ders ücreti ödemeleri; harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlisinden yasal faizi ile birlikte geri alınır.

B- Ortak Hükümler

(1) Her ne şekilde olursa olsun izinli veya raporlu olunan sürelerde ek ders ücreti ödenmez.

(2) Kurum idaresi, bir önceki ayda düzenlenen ve ek ders ücretine konu olan tüm faaliyetleri, sonraki ayın en geç onuna kadar Genelge ekinde sunulan Ek-1 tablosuna işleyerek Genel Müdürlüğe göndermek zorundadır.

(3) Hükümlü ve tutukluların öğrenim seviyelerini tespit sınavı gibi ilgili mevzuatta açıkça yazılı olmayan sınavlara ilişkin hiçbir ödeme yapılmaz.

(4) Kurumlarda iyileştirme çalışmalarına etkisi olmayan hiçbir kurs açılmaz. Kursların açılması hükümlü ve tutukluların eğitim ve iyileştirme ihtiyacı dikkate alınarak eğitim kurulu kararı ile belirlenir. Alınan kararlar denetime hazır bulundurulur.

C- Son Hükümler

27/07/2007 tarihli ve 139 No'lu "Kurumlarda ders ve ek ders ücretleri" konulu Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgi edinilmesini, Genelgenin; yargı çevrenizdeki Cumhuriyet başsavcılıkları ile Cumhuriyet savcılarına ve ceza infaz kurumları ile denetimli serbestlik müdürlüklerine bildirilmesini, gereğinin yerine getirilip getirilmediğinin izlenerek ve denetlenerek aksine davrananlar hakkında kanunî işlem yapılmasını, bilgileri bakımından da infaz hâkimlikleri ile izleme kurullarına gönderilmesini önemle rica ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
[Ek Ders Aylık Bilgi Formu \(1 sayfa\)](#)